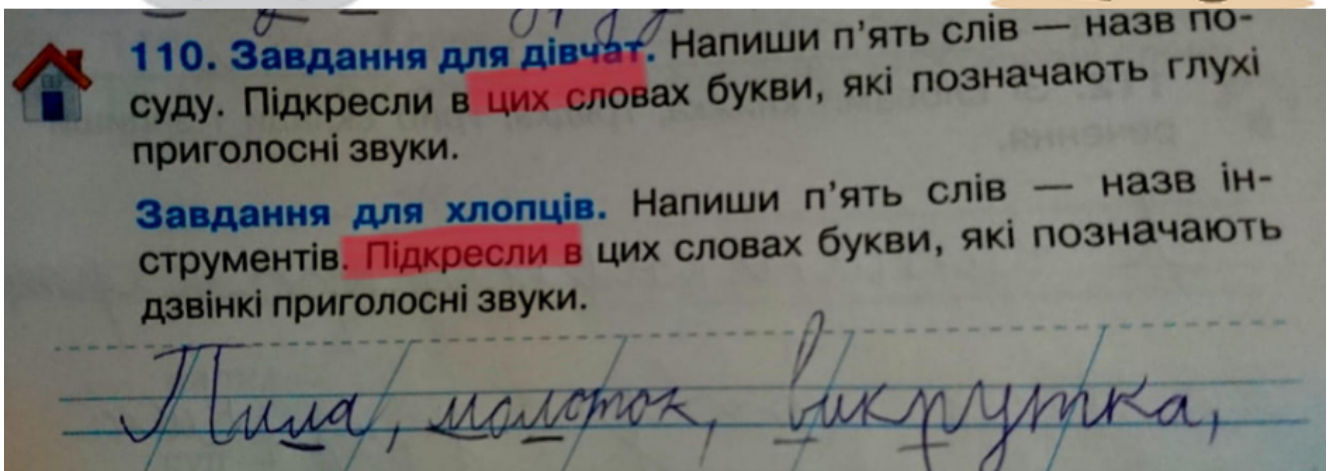

Дівчатам – посуд, хлопцям – інструменти. Гендерна рівність у школі

ПО ТОЙ БІК НОВИН

Гендерна
рівність
у школах

#нампішуть

Не переплутайте! Дівчатам – посуд, хлопцям – інструменти. Принаймні так вважають в Міністерстві освіти.

Батьків київської школи обурило завдання в робочому зошиті з української мови для третьокласників. Дівчатам пропонується написати п'ять слів – назв посуду, хлопцям – назв інструментів.

«Значить, хлопцям, які зараз повсюдно працюють барменами, кельнерами та кухарями, знати назви посуду геть не обов'язково? А дівчатам щоб прибити полицю обов'язково треба викликати майстра чи спершу вийти заміж?» – дивується киянка Леся Івашкевич.

Зошит, про який йде мова, не просто чиясь приватна ініціатива. Його схвалено для використання комісією з педагогіки та методики початкового навчання при Міносвіти восьмого січня 2014 року (ISBN 978-617-656-288-7). Автори: М. Вашуленко, Н. Васильківська, О. Мельничайко.

Якщо школярів примудрилися поділити за статями в зошиті з української мови, що вже казати про уроки праці? Хоча на папері методичні рекомендації щодо викладання трудового навчання у 2019/2020 навчальному році спільні для всіх <http://bit.ly/370H0ki>, на практиці досі зберігається поділ на окремі групи для хлопців та дівчат.

Ми опитали батьків та учнів із кількох різних шкіл – всі це підтвердили. «Поділ є, ніколи не було спільних уроків. Хлопці займаються електронним конструюванням, а дівчата в'яжуть. Хіба коли вчитель хворіє – тоді можуть всіх разом зібрати», – розповідає учень сьомого класу 52-ї київської школи Іван Громовий.

Винятки хіба що в школах з невеликою кількістю учнів у класах або коли бракує вчителя для однієї з груп. «Для хлопців немає трудовика, так вони з дівчатами то бісером плетуть, то ще якусь фігню роблять», – каже матір учня восьмого класу другої столичної школи.

«Знайома з Німеччини була щиро здивована, коли дізналася, що на уроках трудового навчання у нас є поділ на дівчачі та хлопчачі види робіт. У Німеччині всі діти разом вчать майструвати або готувати їжу», – запевняє мати школярки Лариса Олексина.

У Міносвіти визнають, що проблема рівності в українських

навчальних закладах досі є. Підручники містять дискримінацію, а окремі вибіркові предмети, ховаючись за факультативністю, – відверте упослідження за всіма ознаками.

«Гендерна рівність в Україні – проблема, яку намагаються замовчати. Хлопчики в Україні, за результатами PISA, сильно відстають від дівчат у читанні. Дівчата складають 79% тих, хто вступають на гуманітарні науки, лише 23% – на інженерні, 32% – на будівництві та архітектурі. Природний порядок, скаже більшість. Насправді, за результатами PISA, батьки частіше очікують, що їхні сини, а не доньки, працюватимуть у галузі науки, техніки чи інженерії – навіть тоді, коли їхні 15-річні хлопчики та дівчата ладнають з математикою на одному рівні», – розповідає міністерка освіти і науки Ганна Новосад <http://bit.ly/2QKrpYz>

Авіатроща українського літака в Ірані – що відомо

АВІАКАТАСТРОФА УКРАЇНСЬКОГО ЛІТАКА В ІРАНІ: ЩО НАРАЗІ ВІДОМО

Авіакатастрофа українського літака в Ірані

Ми спробували зібрати, що відомо зараз (переважно із міжнародних джерел).

Вранці 8 січня літак регулярного рейсу Міжнародних авіаліній України PS 752 Тегеран – Київ розбився неподалік аеропорту Тегерану. Загинули усі 167 пасажирів та 9 членів команди.

Навколо катастрофи побутує багато фейків та неперевіреної інформації. На жаль, станом на 8:15 10 січня відсутня оновлена інформація щодо версій катастрофи та перебігу розслідування

На сайтах Президента України (остання новина про те, що Володимир ЗЕленський заслухав звіт оперативного штабу з питань катастрофи літака в Ірані), Кабінету Міністрів України (остання інформація – 8 січня з прес-брифінгу Олексія Гончарука), РНБО (остання інформація ранок 9 січня про те, що

45 українських експертів прибули до Ірану), МЗС (останнє оновлення 8 січня із співчуттями та телефонами).

?Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо вчора під час прес-конференції заявив, що дані розвідки свідчать, що український літак збила іранська ракета «земля-повітря». Він зазначає, що це могло трапитися ненавмисно. <http://bit.ly/39W0cJI>

?Президент США Дональд Трамп сказав, що збитий літак міг стати наслідком чиєїсь помилки. <http://bit.ly/36DXyGw>

?Наразі є телеграм-канал, який збирає матеріали, пов'язані із катастрофою <https://t.me/PS752>

?Тут було опубліковане відео ніби-то моменту вибуху українського літака, яке потім поширилося у соцмережах. <https://t.me/PS752/42>

?Журналісти The New York Times перевірили відео і стверджують, що воно справжнє. Розслідувачі вказують, ракета влучила в літак над Парандом, неподалік від аеропорту Тегерана, району, де український літак припинив передачу свого сигналу перед катастрофою. <https://nyti.ms/2R6witX>

?Розслідувачі мережі Bellingcat змогли визначити геолокацію цього відео. Використовуючи інформацію про те, де знаходився оператор в момент зйомки, журналісти змоделювали, яка ділянка могла потрапити в поле зору камери та порівняли його з траєкторією польоту українського літака. Детальне роз'яснення із фото читайте тут англійською <http://bit.ly/2Nek80V> та російською <http://bit.ly/36F0iln>

?Звернемо увагу на припущення від журналістів, чому людина знімала це відео. “Незрозуміло, чому людина, яка тримала камеру, знімала в той час, але можливо, що було дві ракети, що спонукало його прийняти рішення почати зйомку для другого удару”, – припустили в Bellingcat.

Звернемо увагу на кілька інформаційних повідомлень:

Десятки медіа поширили фото фрагменту ракети комплексу «Тор-М1». Проте, ці фото поки не перевірені. Потенційно, вони можуть бути справжніми і зробленими неподалік місця катастрофи, адже бойова частина знаходиться всередині ракети і носова частина дійсно могла вціліти.

Раніше цих фото у мережі не було (див. коментарі під цим постом). Проте їх достовірність ще потрібно довести.

Також вчора кілька медіа поширили фейк, що загинула бортпровідниця Катерина Статнік ніби-то телефонувала рідним перед загибеллю. Сестра дівчини спростувала цю інформацію <http://bit.ly/36GfKPN>

Російські наративи про катастрофу українського літака опрацювали наші колеги зі Stopfake тут <http://bit.ly/2sbf7il>

Державіаслужба заборонила виконання польотів у повітряному просторі Ісламської Республіки Іран та Ісламської Республіки Ірак для експлуатантів повітряних суден, зареєстрованих в Україні, із 00:00 9-го січня 2020-го року.

Для отримання оперативної інформації та консульської підтримки рідним загиблих можна звертатися за телефоном оперативно-кризової групи Департаменту консульської служби МЗС України +380 44 238 16 57.

Звертаємося до наших читачів та підписників: в мережі поширюють десятки нісенітниць і брехливих повідомлень. Будь ласка, будьте дуже уважні до інформації, яку ви репостите.

Остаточних висновків ще немає. Їх робитиме відповідна комісія.

Що найбільше українці читали у Вікіпедії за минулий рік

Найпопулярніші статті української Вікіпедії 2019 року

Володимир Зеленський популярніший за Тараса Шевченка, а Петро Порошенко за Івана Франка. Такі підсумки Вікіпедії за минулий рік. Загалом увесь рейтинг дуже заполітизований – це результат президентських і парламентських виборів. З перемог – одна стаття набрала більше мільйона переглядів за рік.

Уперше за десятиліття статті «Україна» та «Тарас Григорович Шевченко» поступилися чільними сходинками статтям про чинного президента та про перехід церковних громад до Православної Церкви України. При чому остання вперше в історії українськомовної Вікіпедії пододала позначку в мільйон відвідувань за рік (1070534 переглядів). Цікаво, що самою ПЦУ

цікавилася куди менше людей – близько 220 тисяч <http://bit.ly/2tMS25K> А Зеленського раніше не було навіть у топ-50 <http://bit.ly/2Fy77e6>

«На популярність статей певний вплив має шкільна програма – статистика деяких текстів показує характерні сезонні тренди. Деколи впливають найпопулярніші фільми й серіали. Цікавий новий тренд 2019 року – значно більше статей про політиків й політичні події в топі. Нескладно здогадатися, чому», – розповідає менеджер проектів у «Вікімедіа Україна» Антон Процюк.

Персони

Серед сучасників, про яких найбільше читали, – переважно політики. Окрім вищезгаданих – генпрокурор Руслан Рябошапка, лідерка партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко, спікер Дмитро Разумков, голова Кабміну Олексій Гончарук та інші. Цікаво, що статей про двох останніх у Вікіпедії до цього навіть не існувало.

Очевидно, це є наслідком президентських і парламентських виборів 2019 року. У найпопулярніших статтях позаминулого року з політичних постатей були тільки експрезидент Петро Порошенко та королева Єлизавета II. Серед громадських діячів минулоріч українців цікавила поетеса Ліна Костенко та журналістка Яніна Соколова.

Про що згадали?

У Вікіпедії є статті, які вже давно написані й час від часу тільки доповнюються. Але минулоріч увага до деяких з них зросла щонайменше вдвічі. Знову ж таки через вибори люди почали більше читати про президента України, Верховну Раду та «Список президентів України». Через активний піар політика Ігоря Смешка журналістом Дмитром Гордоном цікавість до нього підскочила приблизно до рівня ПЦУ. Сплеск популярності статті про Чорнобильську катастрофу ймовірно пояснюється показом серіалу.

Нездорову цікавість українці проявляли до Всеросійської державної телевізійної і радіомовної компанії (ВДТРК). Редактор Вікіпедії Микола Козленко це пояснює тим, що компанія володіє кількома російськими державними каналами. З кінця минулого року YouTube попереджає глядачів відео, створених цими каналами, про джерело їхнього фінансування – і дає посилання на статтю про ВДТРК у Вікіпедії.

Історичні постаті

Трійка лідерів незмінна вже кілька років: Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка. Загалом список топ-10 включає тих же осіб, що й у 2018: Богдан Хмельницький, Степан Бандера, Ярослав Мудрий, Михайло Грушевський, Григорій Сковорода, Іван Мазепа. Єдина відмінність – з'явилася стаття про Василя Стуса, яка потіснила статтю про Володимира Святославовича.

Як у них?

Специфікою найпопулярніших статей англійської Вікіпедії у 2019 році є повальне домінування поп-культури. Майже всі статті з топ-15 пов'язані з фільмами чи серіалами. Наприклад, текст про останніх «Месників» посів міцне перше місце із майже 45 мільйонами переглядів. Є лише три винятки: «Список смертей у 2019 році» (з року в рік ця тема стабільно очолює списки), Дональд Трамп і серійний педофіл Джеффри Епштейн, який часто фігурував в американських новинах у 2019 році.

«Особливість англійської Вікіпедії і її відмінність від української в тому, що вона справді інтернаціональна. Її читають від ПАР і Кенії до Австралії й Нової Зеландії. Тому політики конкретних країн у топ найпопулярніших статей майже не потрапили. А от серіали HBO і фільми Marvel по-справжньому об'єднують людство», – пояснює Антон Процюк.

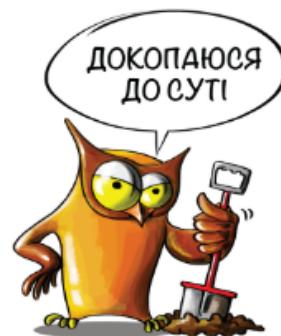
По той бік новин: для нас очевидним є те, що саме через мовний розподіл енциклопедії чільні місця серед популярних статей минулого року посіли тексти про українців або про події, що сталися в Україні. На відміну від Вікіпедії в гугл-трендах має

значення географічне місцезнаходження користувача, а не його мова. Як наслідок, серед лідерів українських запитів – російські персони та фільми <http://bit.ly/2R07fIH>
Тому закликаємо вас #гугли_українською!

Як грамотно брати інформацію з Вікіпедії, щоб не вестися на фейки, ми розповідали раніше <http://bit.ly/2QCx3LZ>

Король-віслюк і Володимир Зеленський. Чи є спільність?

Мультфільм
"Король-Віслюк"
зняли з прокату
через політичні
мотиви

Спростовуємо фейк, який два дні поспіль розганяли десятки ЗМІ і тисячі фейсбук-користувачів: мовляв мультфільм «Король віслюк» зняли з прокату через схожість головного героя з президентом Володимиром Зеленським. Ми отримали гору повідомлень від читачів з проханням перевірити цю інформацію. Отож, ми з'ясували, що все це брехня. Чому – читайте далі.

Сюжет

«Король Віслюк» – пакистанський повнометражний комедійний мультфільм Азіза Джіндані <https://ufd.ua/the-donkey-king> Світова прем'єра відбулася в жовтні позаминулого року. В

Україні його показували в 54 містах із 12 по 25 грудня 2019 року (подекуди по 1 січня цього року).

Це історія звичайного віслюка Мангу, який заробляє собі на життя тим, що прасує та пере білизну, але мріє «стати мільйонером». Мангу вирішує, що не обов'язково жити як віслюк, навіть, якщо таким народився. І ось, коли король Лев зрікається престолу, віслюка висувують «народним кандидатом». Мешканці королівства сліпо вірять його обіцянкам. А сам персонаж в українському дубляжі використовує фразу чинного президента: «Дякую, дуже дякую!» <http://bit.ly/2ZTkLlA>

Отож, зраду в соцмережах почали розганяти 26 грудня, коли в деяких кінотеатрах закінчився офіційний прокат цього мультфільма. Напередодні Нового року журналісти видання «Букви» зібрали в соцмережах схожі повідомлення і скомпонували з них новину: «Українці хотіли подивитися мультфільм «Король Віслюк», якого порівнювали із Зеленським, але не знайшли» <http://bit.ly/39KbgKa>

І хоча в тексті є коментар кінотеатру «Батерфляй Ультрамарин», що «прокат мультфільму у них закінчився», численні сайти-сміттярки та політично ангажовані ЗМІ перекрутили публікацію до таких заголовків: «Король віслюк» зняли з прокату через політичний підтекст».

Офіційно

«Чутки про політичне втручання – лише чутки. Просто завершився плановий термін прокату. Не більше. Мультфільм «Король Віслюк» був показаний в багатьох містах України з 12 грудня 2019 року до 1 січня 2020 року», – повідомили нам в компанії TOB «Юкрейніан Фільм Дистриб'юшн», яка володіє ексклюзивними правами на показ мультфільма на території України.

Це ж нам підтвердили і в найбільшій мережі кінотеатрів України – Мультиплекс сінема. «Саме формулювання, що мультфільм зняли з прокату абсурдне. Ніхто його не знімав. Він був у прокаті, як було домовлено з компанією-дистрибутором. Ми цю домовленість

виконали», – запевнили нас в Мультиплекс сінема.

У кінотеатрі пояснили, що двотижневий прокат для них норма. Особливо у «високий сезон», коли в прокаті безліч стрічок транслюються одночасно. «Ми були здивовані, коли з'явилися повідомлення, що мультфільм зняли з показу через політичні мотиви. «Король Віслук» – не мейнстрімова стрічка. Це пакистанський мультфільм. Два тижні для нього – це норма», – пояснили в кінотеатрі.

Відгуки

В Україні стрічка зібрала лише 34406 доларів. Якщо судити за коментарями відвідувачів, мультфільм нудний та дешевий.

До виходу мультфільму було подано петицію, яка вимагала заборонити його через політичні теми, а також висміювання касті раджі <http://bit.ly/2QRT74a> Але Вищий суд Ісламабаду відхилив цю петицію <http://bit.ly/2Q0xmSN>

Підміна понять в українському інформпросторі

Сьогодні тут мав бути тест із цікавими питаннями, але є тема для розмови.

Існує така маніпулятивна технологія «підміна понять» – коли одне називають іншим, а потім цей вислів/спосіб мислення вкорінюється і починає функціонувати у суспільстві.

Наприклад, кілька місяців тому русвесна, а також десятки українських та російських медіа поширили «новину», що у Білорусі заборонили використання символіки ОУН УПА, батальйону «Азов», а також згадки Бандери та Шухевича. Насправді, тоді Лукашенко підписав зміни до кримінального кодексу, які стосувалися реабілітації нацизму. Українські ЗМІ, не перевіrivши інформацію, поширили фейкову аналогію «Бандера – нацизм», яку запустили –м–о–с–к–а–л–ь–с–ь–к–і– російські сміттярки. Російська пропаганда давно вкорінює міф про нацизм та фашизм на території України. <http://bit.ly/2ugJ5lG>

Інший приклад «підміни понять» – це «так звані ЛНР і ДНР» (або ще гірше «ЛНР і ДНР») замість окупованих територій Луганської та Донецької областей.

Дуже добре підміну понять ілюструють експерименти Соломона Аша та схожі до них (рекомендуємо подивитися документальний фільм Ілларіона Павлюка «Зомбі»). Наприклад, експеримент «обидві білі». Уявіть: на столі стоїть дві пірамідки: чорна та біла. В експерименті беруть участь 8 людей: 7 підставних і один справжній учасник. Шестеро підставних учасників за домовленістю з експериментатором стверджують, що обидві пірамідки білого кольору. Один підставник учасник під час експерименту каже, що пірамідки різного кольору. Як же відповість справжній учасник експерименту? Переважна більшість справжніх учасників підпадали під вплив групи підставних і казали, що обидві пірамідки білі. Власне, це приклад не лише того, як на нас впливає оточення, а й того, як ми можемо чорне називати білим і навпаки.

До чого ми це все ведемо?

Зараз дуже поширене поняття «мови ворожнечі».

Йдеться про те, що не варто вживати слів та висловів, які поширюють, розпалюють, підтримують або виправдовують расову ненависть, ксенофобію, антисемітизм, нетерпимість у формі агресивного націоналізму та етноцентризму, дискримінації

меншин і ворожого ставлення до них.

І це правильно. Ми завжди стараємося максимально збалансовано писати на чутливі теми. Але деколи «мову ворожнечі» застосовують для підміни понять. Як у випадку із тим, що залякують Бандерою, бандерівцями, фашистами на території України. Тобто, навіть в одному реченні вживання цих слів створює відповідну аналогію.

Соціальні мережі намагаються боротися із мовою ворожнечі, але це не завжди вдається. Наприклад, фейсбук банить або видаляє пости із словом «мос**лі» і в той же час зберігає пости Шарія, де він закликає до насильства на вулицях. Детальніше про це читайте у пості Уляна Супрун <http://bit.ly/2FgheUL>

Тому щоразу, коли йдеться про мову ворожнечі, потрібно пам'ятати, що Росія окупувала частину території України, в Російській Федерації досі знаходяться щонайменше 87 українських в'язнів. Ми переконані, що в країні, де 5 років йдуть бойові дії, не можна толерувати ворога і важливо називати речі своїми іменами. Бо «десь посередині» ми точно не зійдемося. Мова має значення. Вислови мають значення. І те, як ми ідентифікуємо себе і ворога – важлива складова перемоги над окупантом.

Хочемо зрозуміти, як наші читачі ставлять до підміни понять і важливості називати речі своїми іменами. Де межа між толерантністю та ідентифікацією ворога?